

ДЕТСКА ГРАДИНА № 160 „Драгалевци“

ул.Захари Зограф№ 1 – район Витоша – СО- тел: 02/967 10 14 e-mail:odz_160@abv.bg

---

Приета на заседание на ПС

с Протокол № 1/18.09.19г.

Утвърдил:

Директор на ДГ№160

/ Р. Узунска/

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

на детска градина № 160 „Драгалевци“, гр. София

Концепция за образователната политика на детската градина:

Процесът на предучилищното образование в ДГ № 160 „Драгалевци“ е подчинен на прилагането на програмната система като част от стратегията за развитието на детската градина, което извършва задължително предучилищно образование , и което съответства на изискванията на ДОС за предучилищно образование. Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

Образователната политика на ДГ № 160 „Драгалевци“ е насочена , към осигуряване на среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве. Развитие потенциала на всяко дете, чрез придобиване на съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование .Осигуряване на условия за равен старт на всички деца, базиран на възрастта и индивидуалните темпове на тяхното развитие.

Детската градина работи с познавателните книжки „*Приятели*“ на издателство *Анубис*; „*Аз съм в детската градина*“ на издателство *Изкуства*, и „*Чуден свят*“ на издателство *Просвета*, които са предназначени за деца от три до седем годишна възраст, представляват цялостна концепция и създават условия за придобиване на компетентности по всички образователни направления в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование от 2016 г., Наредба № 5 от 2016 г. и Държавните образователни стандарти (ДОС) от 2016 г. Чрез тях се осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата в условията на игра и при взаимодействие и сътрудничество с родителите.

Системите са разработени на основата на следните **волеши цели**:

- осигуряване на равни шансове /равнопоставеност/ на всички деца при отчитане на индивидуалните способности и на индивидуалния им опит;
- отчитане на индивидуалните възможности на всяко дете и темповете в неговото развитие;
- развиване на самостоятелност, инициативност и отговорност у детето;
- формиране на умения за решаване на познавателни задачи, за откриване и решаване на проблеми;
- формиране на умения за работа в екип (в група);
- разгръщане на творческите заложби на всяко дете и осигуряване на условия за проявяването им;
- формиране на социална и комуникативна компетентност на основата на различни възможности за педагогическо взаимодействие;
- формиране на умения за комуникиране и общуване както с възрастни, така и с връстници;
- постигане на педагогическо взаимодействие, чиито обект е детето, а педагогът е в позицията на помощник, сътрудник и партньор;
- функционално интегриране на образователното съдържание по направления и по възрастови групи;
- съчетаване на практическа и умствена дейност;
- оптимизиране на темповете на усвояване на образователното съдържание при умело съчетаване на тематичното съдържание;
- формиране на динамична система от представи, умения и отношения;
- гарантиране на балансирано взаимодействие между детската градина и училището ;

Тематичното разпределение осигурява ритмично и балансирано разпределяне на съдържанието по всички образователни направления и включва теми за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

Програмната система съдържа:

- материали за индивидуална работа на всяко дете – папки с работни листове, учебни книжки с приложения, албуми, блокове, допълнителни работни листове, комплект игри и игрови материали по всички направления. В материалите за всяко направление са включени и системи от

диагностични задачи и упражнения за проверка и оценка на постиженията по всички направления в началото и в края на обучението във всяка възрастова група;

- материали за фронтална работа с групата – дидактични табла по всички образователни направления, окомплектовани с оперативен материал;
- книги за учителя с принципни разработки на образователното съдържание и диагностичните процедури по направленията;
- методически ръководства за учителя с примерни разработки на всички ситуации, предложени в системата;
- сборници с текстове, игри и песни;
- дискове с музика, подходяща за изпълнение и възприемане от децата;
- електронни игри;
- допълнителни работни листове;
- книжки за безопасно поведение при бедствия, аварии и катастрофи;

МИСИЯ

Формиране на личност със социално поведение в съответствие с потребностите на обществото, в дух на уважение, толерантност към индивидуалните и културни различия, с творчески нагласи, притежаващи знания, умения и компетенции, умеещи да взаимодействат с околните. Стимулиране развитието на децата и пълноценната им подготовка за училище, съобразно ДОС, чрез използване на съвременни технологии и интерактивни методи. Намиране на баланс между образователните цели, развитие и възпитание съобразено с потребностите, правата, достойнствата и ценностите на децата.

ВИЗИЯ

Утвърждаване на детската градина като желана територия за децата, осигуряваща им равен шанс и образование, обогатяване на личния им опит и развитие на умствените им способности чрез съчетаване на добрите традиции и модернизация на образователния процес. Създаване на позитивна образователна среда от еродиран екип от педагогически специалисти, проявяващи загриженост, толерантност и зачитане на човешкото достойнство.

ЦЕЛ

Осигуряване на социална, познавателна и специална подготовка, гарантираща и действена компетентност на детето.

ПОДЦЕЛИ

* Повишаване компетенциите на децата с помощта на съвременни технологии с помощта на съвременни технологии и ефективна педагогическа среда.

* Утвърждаване на демократичен стил на работа, осигуряващ ефективност, свобода при вземане на решения, стил залагащ на предприемчивостта, инициативността, експеримента за издигане авторитета на детското заведение.

* Осигуряване на безопасни условия за обучение, възпитание и труд.

* Създаване на условия за развиващо обучение, което да осигурява изява на детските способности.

* Равен шанс и достъп до образование.

* Създаване на партньорски отношения с родителската общност.

* Акцентиране върху овладяване на книжовен български език.

* Привличане на финансови и човешки ресурси отвън за подпомагане на дейностите и подобряване МТБ на детското заведение необходима за обезпечаване на образователен процес от качествено нов тип.

* Реализиране на принципа за екипност в работата на персонала – съвместно вземане на решения, взаимна комуникация и други.

* Иновационна стратегия – използване на нови и модерни техники и технологии в процеса на възпитание и обучение ;

* Показване на практическата приложимост на изучаваното и поставяне на детето в активна позиция по отношение на знанията.

* Акцентиране върху способността за самостоятелно получаване на знания и тяхното правилно използване.

* Утвърждаване облика на детската градина и чувството за принадлежност към нея на всеки възпитаник.

* Защита личното достойнство на децата в синхрон с процесите на демократизация в обществото.

Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите по Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищно образование. Детската градина осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време.

Подходи на педагогическо взаимодействие:

Подходите и формите на педагогическо взаимодействие, които използва в своята работа екипът на ДГ № 160 „Драгалевци“ са подчинени на обща цел на предучилищното образование: полагане на основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо,

познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето, като се отчита значението на играта за детето.

Подходите, базисът за реализиране на програмната система, по-конкретно: съдържанието на формите на педагогическо взаимодействие; тематичните разпределения по образователните направления във всички възрастови групи; проследяването на индивидуалните резултати на детето от предучилищното образование; заложените идеи за ефективен механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование са следните:

- **Личностен и индивидуален подход към всяко дете.**

- Промяна в отношението на възрастните към детето - от обект на въздействие към субект на взаимодействие.
- Свобода на детето при избор на дейност и партньор в избраната от него дейност.
- Свобода на детето да променя средата съобразно потребностите си и творческите си интереси.

- **Ситуационен подход.**

- Оптимално съчетаване на планираните цели с конкретните ситуации.
- Създаване на условия за всяко дете спокойно да се ориентира в конкретната ситуация и да взема правилни решения.
- Постепенно формиране на умения у децата търпеливо да анализират конкретна ситуация, да степенуват трудностите и да изберат според своя личен опит и знания варианти за решение.
- Създаване на условия за реална оценка и самооценка на поведението на децата в конкретна ситуация.

- **Интегрален подход.**

- Оpozнаване на заобикалящата действителност като единно цяло с множество сложни причинни връзки и зависимости.
- Тематична обвързаност на всички дейности в детската градина с глобални теми.
- Тематична подчиненост на темите, спираловидно подреждане на целите, преносимост на знанията и уменията, връзка между знания, умения, навици и правила на поведение.

- **Индивидуален подход.**

- Оpozнаване индивидуалните особености на детето и тяхното проявление в различни ситуации и в различни периоди от неговото израстване.
- Дълбоко проникване в постъпките на детето, проучване на неговите интереси и потребности, оценка на външните му възможности.

- **Други подходи.**

- Диференциран подход
- Кооперативно учене
- Интеркултурно образование
- Конструктивен подход
- Креативност и успеваемост
- Използване на Е-обучение и технологии
- Субект – субектно базирано взаимодействие, работа в екип.
- Взаимен обмен на информация дете – семейство – учител.

Форми на педагогическо взаимодействие:

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са: учителят и детето. При осъществяване на педагогическо взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления (български език и литература; математика; околна среда; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии и физическа култура.). Игровата дейност е базиса на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина и в подготвителна група в училище.

Формите за педагогическо взаимодействие в програмната система са:

- основна
- допълнителна

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детският учител се съобразява със: степента на развитие на децата в групата, възрастови особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

Годишният календар е разпределен на учебна година, т.е. учебно време, което е между 15 септември и 31 май и неучебно време, което е между 1 юни и 14 септември.

Педагогическата ситуация е основната форма на педагогическо взаимодействие, която протича предимно под формата на игра. Тя се организира само в учебно време, чрез нея се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-

практическият опит на детето в групата. Ситуацията се използва при реализиране на образователните направления: български език и литература, математика, околен свят, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура. Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е:

- > от 15 до 20 минути - за първа и за втора възрастова група,
- > от 20 до 30 минути - за трета и за четвърта възрастова група.

Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение, което е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Допълнителни форми се организират ежедневно извън педагогическите ситуации. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности и се допринася за личностното развитие и за разнообразяване живота на децата. Те са незадължителни, нерегламентирани във времето педагогически ситуации:

- с цяла детска група;
- с малка детска група;
- индивидуално с отделни деца.

Допълнителните форми са свързани и с цялостната организация на деня в детската група. Организират се по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Видове допълнителни форми:

- > самостоятелна дейност по избор на детето
- > дейности организирани от учителя – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда.

В неучебно време се провежда само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Дневна организация за деня в учебно време/ 15.09. 2019 г.– 31.05.2020 г./

* за първа възрастова група – 3 – 4 години

<i>ЧАСОВИ ИНТЕРВАЛИ</i>	<i>ОСНОВНИ МОМЕНТИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЕДМИЧНОТО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ</i>	<i>ОСНОВНИ ФОРМИ В ИГРОВА ДЕЙНОСТ И В ДРУГИ СВОБОДНО ОРГАНИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ</i>
--------------------------------	---	---

		<i>В УЧЕБНОТО ВРЕМЕ НА ДЕНЯ</i>
7.00 ч.-7.30 ч.	Прием на децата от дежурен учител.	
7.30 ч. - 8. 15 ч.	Прием на децата в съответната група.	Комуникативни игри за социализиране и сдружаване.
8.15 ч. - 8.30 ч.	Утринно раздвижване.	Подвижни и музикално – подвижни игри.
8.30 ч. - 9.00 ч.	Закуска.	Формиране култура на хранене.
9.00 ч. - 10.00 ч.	Основни организационни форми по образователни направления.	В диференциране тематично по образователни ядра основни форми.
10.00 ч. -10.30 ч.	Подкрепителна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
10.30 ч. - 12.00 ч.	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	Функционални обектно насочени, конструктивни, строителни игри, драматизация, авантюристични и приключенски игри , подвижни и спортно – подготвителни игри , свободно избираеми дейности.
12.00 ч. -12.30 ч.	Обяд.	Формиране култура на хранене.
12.30 ч. - 15.00 ч.	Следобедна почивка.	Възстановителен релаксиращ момент.
15.00 ч. - 15.30 ч.	Следобедна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
15.30 ч. - 16.00 ч.	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	Регламентирани и свободни избираеми дейности на детето.
16.00 ч. - 18.30 ч.	Игри и други свободно реализирани дейности по избор; форми на общуване и работа с родителите при издаване на децата.	Функционално делово партниране на учител – дете – родител.

* за втора възрастова група – 4 – 5 години

<i>ЧАСОВИ ИНТЕРВАЛИ</i>	<i>ОСНОВНИ МОМЕНТИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА НА</i>	<i>ОСНОВНИ ФОРМИ В ИГРОВА ДЕЙНОСТ И В</i>
--------------------------------	--	--

	СЕДМИЧНОТО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ	ДРУГИ СВОБОДНО ОРГАНИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ В УЧЕБНОТО ВРЕМЕ НА ДЕНЯ
7.00 ч.-7.30 ч.	Прием на децата от дежурен учител.	
7.30 ч. - 8. 15 ч.	Прием на децата в съответната група.	Комуникативни игри за социализиране и сдружаване.
8.15 ч. - 8.30 ч.	Утринно раздвижване.	Подвижни и музикално – подвижни игри.
8.30 ч. - 9.00 ч.	Закуска.	Формиране култура на хранене.
9.00 ч. - 10.00 ч.	Основни организационни форми по образователни направления.	В диференциране тематично по образователни ядра основни форми.
10.00 ч. -10.30 ч.	Подкрепителна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
10.30 ч. - 12.00 ч.	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	Функционални обектно насочени, конструктивни, строителни игри, драматизация, авантюристични и приключенски игри , подвижни и спортно – подготвителни игри , свободно избираеми дейности.
12.00 ч. -12.30 ч.	Обяд.	Формиране култура на хранене.
12.30 ч. - 15.00 ч.	Следобедна почивка.	Възстановителен релаксиращ момент.
15.00 ч. - 15.30 ч.	Следобедна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
15.30 ч. - 16.00 ч.	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	Регламентирани и свободни избираеми дейности на детето.
16.00 ч. - 18.30 ч.	Игри и други свободно реализирани дейности по избор; форми на общуване и работа с родителите при издаване на децата.	Функционално делово партниране на учител – дете – родител

* за трета възрастова група – 5 – 6 години

ЧАСОВИ ИНТЕРВАЛИ	ОСНОВНИ МОМЕНТИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЕДМИЧНОТО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ	ОСНОВНИ ФОРМИ В ИГРОВА ДЕЙНОСТ И В ДРУГИ СВОБОДНО ОРГАНИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ В УЧЕБНОТО ВРЕМЕ НА ДЕНЯ
7.00 ч.-7.30 ч.	Прием на децата от дежурен учител.	
7.30 ч. - 8. 15 ч.	Прием на децата в съответната група.	Комуникативни игри за социализиране и сдружаване.
8.15 ч. - 8.30 ч.	Утринно раздвижване.	Подвижни и музикално – подвижни игри.
8.30 ч. - 9.00 ч.	Закуска.	Формиране култура на хранене.
9.00 ч. - 10.00 ч.	Основни организационни форми по образователни направления.	В диференциране тематично по образователни ядра основни форми.
10.00 ч. -10.30 ч.	Подкрепителна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
10.30 ч. - 12.00 ч.	Основни организационни форми по образователни направления и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	В диференциране тематично по образователни ядра основни форми и функционални обектно насочени, конструктивни, строителни игри, драматизация, авантюристични и приключенски игри , подвижни и спортно – подготвителни игри , свободно избираеми дейности.
12.00 ч. -12.30 ч.	Обяд.	Формиране култура на хранене.
12.30 ч. - 15.00 ч.	Следобедна почивка.	Възстановителен релаксиращ момент.
15.00 ч. - 15.30 ч.	Следобедна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
15.30 ч. - 16.00 ч.	Основни форми на педагогическо взаимодействие.	В диференциране тематично по образователни ядра основни форми.
16.00 ч. - 18.30 ч.	Игри и други свободно реализирани дейности по избор; форми на общуване и работа с родителите при издаване на децата.	Функционално делово партниране на учител – дете – родител.

* за четвърта възрастова група – 6 – 7 години

<i>ЧАСОВИ ИНТЕРВАЛИ</i>	<i>ОСНОВНИ МОМЕНТИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЕДМИЧНОТО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ</i>	<i>ОСНОВНИ ФОРМИ В ИГРОВА ДЕЙНОСТ И В ДРУГИ СВОБОДНО ОРГАНИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ В УЧЕБНОТО ВРЕМЕ НА ДЕНЯ</i>
7.00 ч.-7.30 ч.	Прием на децата от дежурен учител.	
7.30 ч. - 8. 15 ч.	Прием на децата в съответната група.	Комуникативни игри за социализиране и сдружаване.
8.15 ч. - 8.30 ч.	Утринно раздвижване.	Подвижни и музикално – подвижни игри.
8.30 ч. - 9.00 ч.	Закуска.	Формиране култура на хранене.
9.00 ч. - 10.00 ч.	Основни организационни форми по образователни направления.	В диференциране тематично по образователни ядра основни форми.
10.00 ч. -10.30 ч.	Подкрепителна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
10.30 ч. - 12.00 ч.	Основни организационни форми по образователни направления и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	В диференциране тематично по образователни ядра основни форми и функционални обектно насочени, конструктивни, строителни игри, драматизация, авантюристични и приключенски игри , подвижни и спортно – подготвителни игри , свободно избираеми дейности.
12.00 ч. -12.30 ч.	Обяд.	Формиране култура на хранене.
12.30 ч. - 15.00 ч.	Следобедна почивка.	Възстановителен релаксиращ момент.
15.00 ч. - 15.30 ч.	Следобедна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
15.30 ч. - 16.00 ч.	Основни форми на педагогическо взаимодействие.	В диференциране тематично по образователни ядра основни форми.
16.00 ч. - 18.30 ч.	Игри и други свободно реализирани дейности по избор; форми на общуване и работа с родителите при издаване	Функционално делово партниране на учител – дете – родител.

на децата.

Дневна организация за деня в неучебно време / 01.06. 2019 г.– 14.09.2020 г./

* за първа възрастова група – 3 – 4 години

ЧАСОВИ ИНТЕРВАЛИ	ОСНОВНИ МОМЕНТИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЕДМИЧНОТО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ	ОСНОВНИ ФОРМИ В ИГРОВА ДЕЙНОСТ И В ДРУГИ СВОБОДНО ОРГАНИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПРЕЗ ДЕНЯ
7.00 ч.-7.30 ч.	Прием на децата от дежурен учител.	
7.30 ч. - 8. 15 ч.	Прием на децата в съответната група.	Комуникативни игри за социализиране и сдружаване.
8.15 ч. - 8.30 ч.	Утринно раздвижване.	Подвижни и музикално – подвижни игри.
8.30 ч. - 9.00 ч.	Закуска.	Формиране култура на хранене.
9.00 ч. - 10.00 ч.	Допълнителни форми по образователни направления.	Функционални обектно насочени, конструктивни, строителни игри, драматизация, авантюристични и приключенски игри , подвижни и спортно – подготвителни игри , свободно избираеми дейности.
10.00 ч. -10.30 ч.	Подкрепителна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
10.30 ч. - 12.00 ч.	Игри и други свободно реализирани дейности по избор;	Функционални обектно насочени, конструктивни, строителни игри, драматизация, авантюристични и приключенски игри , подвижни и спортно – подготвителни игри , свободно избираеми дейности.
12.00 ч. -12.30 ч.	Обяд.	Формиране култура на хранене.

12.30 ч. - 15.00 ч.	Следобедна почивка.	Възстановителен релаксиращ момент.
15.00 ч. - 15.30 ч.	Следобедна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
15.30 ч. - 18.30 ч.	Игри и други свободно реализирани дейности по избор; форми на общуване и работа с родителите при издаване на децата.	Функционално делово партниране на учител – дете – родител.

* за втора възрастова група – 4 – 5 години

<i>ЧАСОВИ ИНТЕРВАЛИ</i>	<i>ОСНОВНИ МОМЕНТИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЕДМИЧНОТО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ</i>	<i>ОСНОВНИ ФОРМИ В ИГРОВА ДЕЙНОСТ И В ДРУГИ СВОБОДНО ОРГАНИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПРЕЗ ДЕНЯ</i>
7.00 ч.-7.30 ч.	Прием на децата от дежурен учител.	
7.30 ч. - 8. 15 ч.	Прием на децата в съответната група.	Комуникативни игри за социализиране и сдружаване.
8.15 ч. - 8.30 ч.	Утринно раздвижване.	Подвижни и музикално – подвижни игри.
8.30 ч. - 9.00 ч.	Закуска.	Формиране култура на хранене.
9.00 ч. - 10.00 ч.	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	Функционални обектно насочени, конструктивни, строителни игри, драматизация, авантюристични и приключенски игри , подвижни и спортно – подготвителни игри , свободно избираеми дейности.
10.00 ч. -10.30 ч.	Подкрепителна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
10.30 ч. - 12.00 ч.	Игри и други свободно реализирани дейности по избор.	Функционални обектно насочени, конструктивни, строителни игри, драматизация, авантюристични и приключенски игри , подвижни и

		спортно – подготвителни игри , свободно избираеми дейности.
12.00 ч. -12.30 ч.	Обяд.	Формиране култура на хранене.
12.30 ч. - 15.00 ч.	Следобедна почивка.	Възстановителен релаксиращ момент.
15.00 ч. - 15.30 ч.	Следобедна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
15.30 ч. - 18.30 ч.	Игри и други свободно реализирани дейности по избор; форми на общуване и работа с родителите при издаване на децата.	Функционално делово партниране на учител – дете – родител.

* за трета възрастова група – 5 – 6 години

<i>ЧАСОВИ ИНТЕРВАЛИ</i>	<i>ОСНОВНИ МОМЕНТИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЕДМИЧНОТО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ</i>	<i>ОСНОВНИ ФОРМИ В ИГРОВА ДЕЙНОСТ И В ДРУГИ СВОБОДНО ОРГАНИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПРЕЗ ДЕНЯ</i>
7.00 ч.-7.30 ч.	Прием на децата от дежурен учител.	
7.30 ч. - 8. 15 ч.	Прием на децата в съответната група.	Комуникативни игри за социализиране и сдружаване.
8.15 ч. - 8.30 ч.	Утринно раздвижване.	Подвижни и музикално – подвижни игри.
8.30 ч. - 9.00 ч.	Закуска.	Формиране култура на хранене.
9.00 ч. - 10.00 ч.	Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	Функционални обектно насочени, конструктивни, строителни игри, драматизация, авантюристични и приключенски игри , подвижни и спортно – подготвителни игри , свободно избираеми дейности.

10.00 ч. -10.30 ч.	Подкрепителна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
10.30 ч. - 12.00 ч.	Игри и други свободно реализирани дейности по избор.	Функционални обектно насочени, конструктивни, строителни игри, драматизация, авантюристични и приключенски игри , подвижни и спортно – подготвителни игри , свободно избираеми дейности.
12.00 ч. -12.30 ч.	Обяд.	Формиране култура на хранене.
12.30 ч. - 15.00 ч.	Следобедна почивка.	Възстановителен релаксиращ момент.
15.00 ч. - 15.30 ч.	Следобедна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
15.30 ч. - 18.30 ч.	Игри и други свободно реализирани дейности по избор; форми на общуване и работа с родителите при издаване на децата.	Функционално делово партниране на учител – дете – родител.

* за четвърта възрастова група – 6 – 7 години

ЧАСОВИ ИНТЕРВАЛИ	ОСНОВНИ МОМЕНТИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЕДМИЧНОТО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ	ОСНОВНИ ФОРМИ В ИГРОВА ДЕЙНОСТ И В ДРУГИ СВОБОДНО ОРГАНИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ ПРЕЗ ДЕНЯ
7.00 ч.-7.30 ч.	Прием на децата от дежурен учител.	
7.30 ч. - 8. 15 ч.	Прием на децата в съответната група.	Комуникативни игри за социализиране и сдружаване.
8.15 ч. - 8.30 ч.	Утринно раздвижване.	Подвижни и музикално – подвижни игри.
8.30 ч. - 9.00 ч.	Закуска.	Формиране култура на хранене.

9.00 ч. - 10.00 ч.	Допълнителни форми по образователни направления.	Функционални обектно насочени, конструктивни, строителни игри, драматизация, авантюристични и приключенски игри , подвижни и спортно – подготвителни игри , свободно избираеми дейности.
10.00 ч. -10.30 ч.	Подкрепителна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
10.30 ч. - 12.00 ч.	Игри и други свободно реализирани дейности по избор.	Функционални обектно насочени, конструктивни, строителни игри, драматизация, авантюристични и приключенски игри , подвижни и спортно – подготвителни игри , свободно избираеми дейности.
12.00 ч. -12.30 ч.	Обяд.	Формиране култура на хранене.
12.30 ч. - 15.00 ч.	Следобедна почивка.	Възстановителен релаксиращ момент.
15.00 ч. - 15.30 ч.	Следобедна закуска.	Изграждане на навици за култура на хранене.
15.30 ч. - 18.30 ч.	Игри и други свободно реализирани дейности по избор; форми на общуване и работа с родителите при издаване на децата.	Функционално делово партниране на учител – дете – родител.

Разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие по образователни направления и възрастови групи:

Образователно направление	Първа възрастова група	Втора възрастова група	Трета възрастова група	Четвърта възрастова група

Български език и литература	2	2	3	4
Математика	1	2	2	3
Околен свят	2	2	3	3
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	2	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
Общ брой педагогически ситуации	13	15	17	19

Така разпределените педагогически ситуации по възрастови групи отговарят на изискванията в Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищно образование, като минималния общ брой е за всяка група е завишен с 2 педагогически ситуации.

Седмично разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие по образователни направления и възрастови групи

Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение.

Първа възрастова група

Ден от седмицата	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Педагогическа ситуация – образователно направление	Околен свят Музика Физическа култура	Български език и литература Изобразително изкуство Физическа култура	Математика Музика Конструирание и технологии	Околен свят Български език и литература	Изобразително изкуство Физическа култура

Втора възрастова група

Ден от седмицата	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Педагогическа ситуация – образователно направление	БЕЛ Музика	Околен свят Изобразително изкуство	Математика Музика	Изобразително изкуство Конструирание и технологии	Математика Физическа култура

	Физическа култура	Конструирание и технологии	Български език и литература	Физическа култура	Околен свят
--	------------------------------	---------------------------------------	--	--------------------------	--------------------

Трета възрастова група

Ден от седмицата	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Педагогическа ситуация образователно направление	Околен свят Математика Физическа култура	Български език и литература Музика	Околен свят Изобразително изкуство	Конструирание и технологии Математика Музика	Български език и литература Изобразително изкуство
	Български език и литература	Конструирание и технологии	Физическа култура	Изобразително изкуство	Физическа култура

Четвърта възрастова група

Ден от седмицата	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Педагогическа ситуация образователно направление	Български език и литература Конструирание и технологии Физическа култура Околен свят	Математика Музика Околен свят Български език Изобразително изкуство	Български език и литература Изобразително изкуство Физическа култура	Математика Музика Български език и литература Физическа култура	Околен свят Конструирание и технологии Математика

Седмичното разпределение се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Тематичното разпределение осигурява ритмично и балансирано разпределение на съдържането по образователни направления и включва темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите на проследяване на постиженията на децата. Тематичното разпределение се разработва като се отчитат интересите на децата и спецификата на образователната среда.

Методи и форми за проследяване на постиженията на децата

1. Методи

*** Наблюдение**

Основният метод за проследяване на постиженията на децата е включеното наблюдение. То е процес от целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти, в различни среди, по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година. Наблюдението е един от многото начини за събиране на информация относно функционирането на децата като цяло. Най-ефективно и информативно е наблюдението на детето в неговата естествената среда, която включва – неговият дом и детската група в които всяко дете се развива. Тази среда предоставя на детето широки възможности за ежедневна изява и проява на различните му знания, способности, начини на поведение, както и на неговите затруднения.

Детската градина е „сцената”, на която децата играят и проявяват своите чувства, емоционални реакции, двигателни и езикови способности, творческа дейност, отношението към другите деца в групата и по този начин изразяват своите типични черти от характера си.

Наблюдението на детето в естествената му среда има много предимства за него: детето се намира в позната и защитена среда, в която е адаптирано и привикнало да се занимава с ежедневни дейности. Чувства се свободно, сигурно и значимо в резултат на което може да разкрие (пред наблюдаващия, своите силни страни, знания и умения, наред с ограниченията си и затрудненията си. Събраната информация от наблюденията служи за основа при тълкуването на резултатите от развитието и извеждането на съответни изводи и насоки следващия възрастов период.

Детският учител участва в дейността на детето на различни нива – от ниво на *не-участник* в наблюдението до *пряк участник* в него.

Наблюдение, в което учителят не участва.

Задачата при този вид наблюдение е учителят само и единствено да *наблюдава и проучва* автентичността на детето в обичайните естествени условия и действия в детската група, без да се включва в разговор с него или да се намесва по някакъв начин в ситуацията/играта/общуването, който би могъл да повлияе върху неговото поведение.

Силни страни на наблюдението: спомага за деликатно регистриране на спонтанното и автентично поведение на детето и взаимодействията му с околната и социална среда, без то да усеща, че е център на наблюдение.

Слаба страна на наблюдението е субективизма на учителя по време на наблюдението.

Наблюдение, в което учителят е участник (включено наблюдение)

Задача при този вид наблюдение е учителят – наблюдател да участва в дейностите на детето. Например: даване на разяснения; задаване на насочващи въпроси; използване езика на тялото; подготвяне на обстановката за извършване на дадена дейност; съучастник в играта на детето; поощряване на другите деца да се сближат с наблюдаваното дете и др.

Силни страни на наблюдението: помощ от учителя, която може да доведе до по-високи резултати

Слаба страна на наблюдението е субективизма на учителя при наблюдение поведението на детето и регистриране на резултатите.

*** Познавателна задача**

Задачите, които са използвани за установяване на резултатите по седемте образователни направления през учебната година са два вида:

Задачите със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на *знанията*, тяхното *разбиране* и *приложението* им. Смята се, че този вид задачи имат по-висока степен на обективност, което от своя страна допринася за надеждността на измерването на резултатите от развитието.

Задачи със свободен отговор се използват при установяване на *изпълнителски умения* – пеене, свирене, рисуване, моделиране, конструиране – при които се проследява тяхното изпълнение и анализира крайният резултат, който във всички случаи ще бъде уникален за всяко дете.

*** Продукти от дейността на децата**

По време на цялостния престой на детето в детската градина, чрез активното му участие в различни видове дейности, то създава различни по характер продукти (фантастични разкази, игри, рисунки, приложения, конструктивни и хартиени модели, пластилинови фигури и форми, и др.). Част от тези произведения могат да се съхраняват в хартиен вариант – в Портфолиото на детето, други – да бъдат документирани чрез видео и снимки и поставени в портфолиото. Те имат изключителна стойност при проследяване на резултатите от образователния процес, документирайки развитието, креативността и успеваемостта на детето.

*** Социометрични методи**

Всяка детска група има свой специфичен облик, който е повлиян от взаимоотношенията между децата вътре в групата и от подходите на детските учители.

Социометрията описва и анализира социалните взаимоотношения и структура в групи с помощта на социограма или социоматрица. При определени случаи, според учителите, този метод успешно може да се използва.

2. Форми за проследяване на постиженията

*** Портфолио**

В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио, което е своеобразен запис на детското развитие от първа възрастова група и продължава до края на подготвителна група. Портфолиото онагледява етапите през които преминава детето, прави ги “видими” и помага на детския учител да направи съответни изводи и препоръки относно по-нататъшното личностно развитие на детето, и по този начин може да подпомогне и родителя. За разлика от другите методи за оценяване, които дават информация за моментното състояние, портфолиото отразява развитието на детето, като процес.

Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Детето не се развива само по себе си, а в системата „Дете-Възрастен“. Пълноценното развитие се осъществява само ако възрастният също се развива, това ще допринесе и за детското развитие. Механизмът има за цел да регламентира конкретните задължения за координирани действия между всички ангажирани субекти в процеса на предучилищното образование за осигуряване на качествено предучилищното образование за всяко дете.

Задачи:

1. Да обедини съществуващите и да открива нови ресурси за ефективно взаимодействие между участниците.
2. Да регламентира техните права и задължения.
3. Да определи формите и подходите на сътрудничеството.
4. Да изясни възможностите за управление и контрол на процеса.

Според чл. 2, ал. 2 от ЗПУО: Участниците в образователния процес са децата, учениците, учителите, директорите и другите педагогически специалисти, както и родителите.

Чрез различните форми на сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите в детската градина се създават условия за постигане на целите а детската градина – за възпитание, социализация, отглеждане, обучение, на децата, както и за формиране на положително отношение към детската градина/училището.

1. Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

1.1 Индивидуални форми на сътрудничество

Индивидуален разговор (среща) между детския учител и родителя.

По договаряне между учителя и родителя. Детският учител би трябвало да предложи време в което няма деца в групата(сутрешните часове; или късния след обяд) или в групата е осигурено присъствие на друго лице от детската градина. По този начин детският учител не нарушава правата на децата и своите задължения по длъжностната характеристика, Правилника за вътрешния ред, а осигурява защитеност на децата в групата. Срещата може да се проведе преди началото на учебната година (през летния период) и/или в начало на месец септември. по време на първата среща родителите трябва да запознаят учителя с особеностите на тяхното дете, да поговорят открито за техните страхове и очаквания от детската градина. От друга страна учителят на групата запознава родителя с правилника на градината и правилата в групата, както и с неговите родителски задължения.

Индивидуална консултация

По инициатива на учителя или по инициатива на родителя.

Ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подскаже варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.

Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо детският учител да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.

Други индивидуални форми: Видове съобщения

Устните съобщения могат да бъдат – телефонно обаждане, скайп разговор;

Писмените съобщения днес, са е-майл, sms по мобилен телефон, лично съобщение във фейсбук на групата.

В зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, екскурзии, лагери и др., събития в детската година или извън нея, могат да възникнат ситуации в които учителят да използва бързи форми на съобщения.

За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя – е желателно използването на писмени съобщения.

1. 2. Групови форми на сътрудничество с родителите

Родителската среща – традиционната и най-популярна групова форма

В началото на учебната година, във всяка група на детската година се организира родителска среща, на която представя обосновката и работния план за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата/класа. Избира се комитет на родителите. Определят се неговите функции, работните отношения и начин на комуникация с екипа на групата/класа.

Родителските срещи през учебната година могат да се планират, според потребностите и желанията на родителите. В съдържателен аспект, трябва да бъдат тематични, съобразени с актуални за възрастта – „горещи” и доминиращи теми, във връзка възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции на детето и да децата в групата.

Групи за подкрепа на родители – съвременна форма за групова подкрепа

В групата родителят получава формална подкрепа от останалите родители, по въпроси които не може самостоятелно да реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация.

Чрез групата родителят има възможност да преживява чувството на увереност, защитеност и равнопоставеност.

Тренинг с родители

Тренингът е интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване между лектора (учителя) и участващите в тренинга (родителите).

Родителите – участници в тренинга, могат да осъзнаят, да „разчупят” традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание и взаимоотношенията между родители-деца, между хората; да овладеят нови социални умения, да променят ценностната си ориентация и да се обогатят с нови психолого- педагогически знания.

Участие на родителите в процеса на предучилищното образование

Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания.

Във всяка група на детската градина се изработват планове за съвместни инициативи с родителите. Най-често това са различните празници и тържества, в които родителите ще вземат участие. Необходимо е на родителите да им се предостави възможност да участват, както в съставянето на плана, така и при неговата подготовка и реализация. По този начин ще могат да се включат по-голяма част от родители, според техните индивидуални нагласи, способности (организаторски, изпълнителски, музикални, кулинарни, естетически и др.), и възможности (финансови или чрез труд).

Родителите могат да участват и в образователния процес провеждан в детската градина – чрез включването им в основната форма на работа на детския педагог- ситуацията. Всеки родител от групата е ценен с неговата личност и професионална реализация.

В зависимост от целта на ситуацията, може да се покани родител, който има съответната професия или професионални компетентности по изучаваната тема.

Чрез словесен разказ, презентация или демонстрация по дадена тема близка до образователното съдържание, или чрез посещение на неговата месторабота – децата по-лесно могат да възприемат и осмислят интегрираните знания от съответните направления.

Значението на включването на родителя има тристранен характер:

за детето – защото чувства подкрепата и съпричастността на родителя към това, което е важно за него;

за родителя – който може да види детето си в различна от ежедневието ситуация; да общува с другите деца от групата и по този начин да обогати своите родителски умения.

за детските учители в групата – за успешното постигането на целта на социализация, възпитание и образование на детето, чрез подкрепата получена от родителите.

Други форми за комуникация детски учител – родител

Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно промени в учебната програма; правилата в групата; предстоящи празници, важни събития в детската градина; статии или материали във връзка с детското развитие; новини от живота в детската градина; продукти от дейността на децата (рисушки, работни листове, снимки) и др., могат да се използват следните форми:

Сайт на детската градина

Информационни табла за родителя

Фейсбук на групата

Информация относно многообразието и качеството на учителската дейност, резултатността в детската градина извън нея (участието на децата в различни конкурси и състезания) може да има прозрачност и публичност чрез:

Електронно портфолио на детската градина

Портфолио на учителите в групата

Сътрудничество и взаимодействие се осъществява и в случай, когато конкретна ситуация или поведение на детето го прави необходимо /

чл. 208, ал.1 от ЗПУП/.

Родителите дължат почит и уважение на педагогическите специалисти, които от своя страна зачитат правата и достойнството на самите родители като участници и партньори в системата на предучилищното образование / чл. 219, ал.2 и 3 от ЗПУО/.

Родителите участват в Обществения съвет на детската градина или училището по реда посочен в Глава четиринадесета, Чл. 265 и Чл. 266 на ЗПУО.

Родителите имат права и задължения, посочени в Гл. десета, чл.209 и чл. 210 на ЗПУО.

Сътрудничество между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

В зависимост от условията на населеното място, в което се намира детската градина, различните институции: социални, здравни, културно-просветни и др., могат да се реализират различни съвместни дейности.

Формите на сътрудничество с различните институции, могат да бъдат: индивидуални консултации; групови срещи; лектории; съвместни празници; клубове, кръжоци и т.н.